

सत्यमेव जयते

The Gujarat Government Gazette

EXTRAORDINARY

PUBLISHED BY AUTHORITY

Vol. LXII] THURSDAY, MARCH 25, 2021 / CHAITRA 4, 1943

Separate paging is given to this Part in order that it may be filed as a Separate Compilation.

PART IX

Gujarati translation of Bills, Acts and Notifications other than those published in other parts.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ
સચિવાલય, ગાંધીનગર, ૨૫ મી માર્ચ, ૨૦૨૧

તારીખ: ૨૫ મી માર્ચ, ૨૦૨૧ ના ગુજરાત રાજપત્ર, (અસાધારણ)માં અંગ્રેજીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા સન ૨૦૨૧ ના ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક: ૧૫ નો ગુજરાતી અનુવાદ આથી સર્વે લોકોની જાણ સારૂ પ્રસિદ્ધ કર્યો છે.

વી. એન. શેખ,
સરકારના નાયબ સચિવ.

GUJARAT BILL NO. 15 OF 2021.**THE GUJARAT FREEDOM OF RELIGION (AMENDMENT) BILL, 2021.****A BILL***further to amend the Gujarat freedom of Religion Act, 2003.*

ગુજરાત વિધાનસભાના નિયમોના નિયમ-૧૨૭-અ ના પરંતુક અન્વયે આપવામાં આવેલી અધ્યક્ષની સંમતિથી નીચેનું વિધેયક પ્રસિદ્ધ કર્યું છે:—

સન ૨૦૨૧નું ગુજરાત વિધેયક ક્રમાંક: ૧૫.**ગુજરાત ધર્મ સ્વાતંત્ર્ય (સુધારા) વિધેયક, ૨૦૨૧.**

ગુજરાત ધર્મ સ્વાતંત્ર્ય અધિનિયમ, ૨૦૦૩ વધુ સુધારવા બાબત વિધેયક.

આથી, ભારતના ગણરાજ્યના બોત્તેરમા વર્ષમાં નીચેનો અધિનિયમ કરવામાં આવે છે:—

૧. (૧) આ અધિનિયમ ગુજરાત ધર્મ સ્વાતંત્ર્ય (સુધારા) અધિનિયમ, ૨૦૨૧ કહેવાશે.

(૨) તે રાજ્ય સરકાર, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી નક્કી કરે તેવી તારીખે અમલમાં આવશે.

સન ૨૦૦૩ના
ગુજરાતના
૨૨ મો.

૨. ગુજરાત ધર્મ સ્વાતંત્ર્ય અધિનિયમ, ૨૦૦૩(જેનો આમાં હવે પછી, “મુખ્ય અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખ કર્યો છે તે)માં, કલમ ૨ માં,—

(૧) ખંડ (ક)માં, પેટા-ખંડ (૨) પછી, નીચેનો પેટા-ખંડ ઉમેરવો:—

“(૩) સારી જીવનશૈલી, દૈવી કૃપા અથવા અન્યથા;”

(૨) ખંડ (ઘ)ને બદલે, નીચેનો ખંડ મૂકવો:—

“(ઘ) “કપટયુક્ત સાધનો” માં ગેરરજૂઆત અથવા કોઈ કપટયુક્ત પ્રયુક્તિ, ખોટા નામ, અટક, ધાર્મિક ચિહ્નનો ઉપયોગ કરીને અથવા અન્યથા ખોટા નામધારણનો સમાવેશ થાય છે;”.

સન ૨૦૦૩ના
ગુજરાતના ૨૨ મા
અધિનિયમની
કલમ ૩ નો
સુધારો.

૩. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩ માં, “અથવા કપટયુક્ત સાધનો દ્વારા” એ શબ્દોને બદલે, “અથવા કપટયુક્ત સાધનો દ્વારા અથવા લગ્ન કરીને અથવા કોઈ વ્યક્તિના લગ્ન કરાવીને અથવા કોઈ વ્યક્તિને લગ્ન કરવામાં સહાય કરીને” એ શબ્દો મૂકવા.

સન ૨૦૦૩ના
ગુજરાતના ૨૨ મા
અધિનિયમમાં નવી
કલમ ૩ક દાખલ
કરવા બાબત.

૪. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૩ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી:—

ફરિયાદ
દાખલ કરવા
બાબત.

“૩ક. નારાજ થયેલ કોઈ વ્યક્તિ, તેના માતાપિતા, ભાઈ, બહેન અથવા લોહીના સગપણથી, લગ્ન અથવા દત્તક વિધાનથી સગપણ ધરાવતી કોઈ અન્ય વ્યક્તિ, આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા કોઈ ગુના માટે કોઈ વ્યક્તિ વિરુદ્ધ, હકૂમત ધરાવતાં પોલીસ મથકમાં પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફ. આઈ. આર.) દાખલ કરી શકશે.”.

ટૂંકી સંજ્ઞા
અને
આરંભ.

સન ૨૦૦૩ના
ગુજરાતના ૨૨
મા અધિનિયમની
કલમ ૨ નો
સુધારો.

સન ૨૦૦૩ના
ગુજરાતના ૨૨ મા
અધિનિયમની
કલમ ૪નો
સુધારો.

૫. મુખ્ય અધિનિયમમાં, વિધમાન કલમ ૪ને, તે કલમની પેટા-કલમ (૧) તરીકે ફરી નંબર આપવો અને એવી રીતે ફરી નંબર આપેલ પેટા-કલમ (૧) પછી, નીચેની પેટા-કલમ ઉમેરવી:-

“(૨) આ અધિનિયમ હેઠળ કોઈ ગુનો કરવામાં આવ્યો હોય, ત્યારે જેનાથી ગુનો બનતો હોય તેવું કૃત્ય ખરેખર કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ ઉપરાંત નીચે પૈકીની દરેક વ્યક્તિએ ગુનો કરવામાં ભાગ લીધો હોવાનું ગણાશે અને જાણે કે તેણે ખરેખર સદરજુ ગુનો કર્યો હોય તેમ તેના પર આરોપ મૂકવામાં આવશે:-

(ક) ગુનો કરવા બીજી વ્યક્તિને સક્ષમ બનાવવા અથવા સહાય કરવાના હેતુ માટે, કોઈ કૃત્ય કરે અથવા કોઈ કાર્યલોપ કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ,

(ખ) ગુનો કરવા માટે બીજી વ્યક્તિને સહાય કરે, મદદગારી કરે, પરામર્શ કરે અથવા તેને સંમત કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ.”.

૬. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૪ પછી, નીચેની કલમો દાખલ કરવી:-

સન ૨૦૦૩ના
ગુજરાતના ૨૨-
મા અધિનિયમમાં
નવી કલમો ૪૬ થી
૪૭ દાખલ કરવા
બાબત.

ગેરકાયદેસર ધર્મ-
પરિવર્તન દ્વારા લગ્નના
કિસ્સામાં કલમ ૩ની
જોગવાઈઓના
ઉલ્લંઘન માટે શિક્ષા .

“૪૬. કલમ ૪માં ગમે તે મજબૂર હોય તેમ છતાં, લગ્ન કરીને અથવા કોઈ વ્યક્તિના લગ્ન કરાવીને અથવા કોઈ વ્યક્તિને લગ્ન કરવામાં મદદ કરીને કરાવાયેલા ધર્મપરિવર્તનને સંબંધિત હોય તેટલે સુધી, કલમ ૩ની જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરે તે વ્યક્તિને, ત્રણ વર્ષથી ઓછી નહિ તેટલી પરંતુ પાંચ વર્ષ સુધીની કેદની શિક્ષા થશે અને તે બે લાખ રૂપિયા કરતાં ઓછો નહિ તેટલા દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે:

પરંતુ આપું ઉલ્લંઘન સગીર, સ્ત્રી અથવા અનુસૂચિત જાતિ અથવા અનુસૂચિત આદિજાતિની વ્યક્તિના સંબંધમાં કરાયું હોય, તો આવી જોગવાઈઓનું ઉલ્લંઘન કરનાર વ્યક્તિને, ચાર વર્ષથી ઓછી નહિ તેટલી પરંતુ સાત વર્ષ સુધીની કેદની શિક્ષા થશે અને તે ત્રણ લાખ રૂપિયા કરતાં ઓછો નહિ તેટલા દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે.

ગેરકાયદેસર
ધર્મપરિવર્તનથી લગ્ન
બાબત.

૪૭. એક ધર્મની વ્યક્તિ દ્વારા બીજા ધર્મની વ્યક્તિ સાથે લગ્ન પહેલાં અથવા લગ્ન પછી, તેનું/તેણીનું ધર્મપરિવર્તન કરીને, ગેરકાયદેસર ધર્મપરિવર્તનના હેતુ માટે કરવામાં આવેલું કોઈ લગ્ન, ફેમિલી કોર્ટ દ્વારા અથવા ફેમિલી કોર્ટની સ્થાપના કરવામાં ન આવી હોય, ત્યારે આવા કેસોની કાર્યવાહી ચલાવવાની હકૂમત ધરાવતી કોર્ટ દ્વારા રદબાતલ જાહેર કરવામાં આવશે.

સંસ્થા અથવા
સંગઠન કરેલા
ગુના.

૪૮. (૧) કોઈ સંસ્થા અથવા સંગઠન, કલમ ૩ની જોગવાઈનું ઉલ્લંઘન કરે, તો ગુનો કરવામાં આવ્યો હોય તે સમયે આવી સંસ્થા અથવા સંગઠનનો હવાલો ધરાવતી હોય અથવા તેને જવાબદાર હોય તેવી દરેક વ્યક્તિને, ત્રણ વર્ષથી ઓછી નહિ તેટલી પરંતુ દસ વર્ષ સુધીની કેદની શિક્ષા થશે અને તે પાંચ લાખ રૂપિયા સુધીના દંડની શિક્ષાને પણ પાત્ર થશે.

(૨) આવી સંસ્થા અથવા સંગઠન, રાજ્ય સરકાર દ્વારા અપાતી કોઈ ગ્રાન્ટ માટે હકદાર થશે નહિ.” .

સન ૨૦૦૩ના
ગુજરાતના ૨૨
મા અધિનિયમમાં
નવી કલમ ૫૬
દાખલ કરવા
બાબત.

૭. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૫ પછી, નીચેની કલમ દાખલ કરવી:-

સાબિતીનો
બોજો.

“૫૬. કોઈ ધર્મપરિવર્તન, ગેરરજૂઆત, બળ, અનુચિત પ્રભાવ, બળજબરી, પ્રલોભન અથવા કોઈ કપટયુક્ત સાધનો અથવા લગ્ન દ્વારા કરવામાં આવ્યું ન હતું, તેની સાબિતીનો બોજો જેણે ધર્મપરિવર્તન કરાવ્યું હોય તે વ્યક્તિ ઉપર રહેશે અને આપું ધર્મપરિવર્તન કોઈ વ્યક્તિએ કોઈ કૃત્ય, કાર્યલોપ, સહાય, મદદગારી અથવા પરામર્શ કરીને બીજી વ્યક્તિ માટે સરળ બનાવ્યું હોય તો તે અંગેનો સાબિતીનો બોજો એવી બીજી વ્યક્તિ પર રહેશે.”.

૮. મુખ્ય અધિનિયમમાં, કલમ ૭ ને બદલે, નીચેની કલમ મૂકવી:-

સન ૨૦૦૩ના
ગુજરાતના ૨૨
મા અધિનિયમની
કલમ ૭ બદલવા
બાબત.

ગુના પોલીસ
અધિકારના અને
બિન-જામીન-
પાત્ર હોવા બાબત.

“૭. ફોજદારી કાર્યરીતિ અધિનિયમ, ૧૯૭૩માં ગમે તે મજબૂર હોય તેમ છતાં, આ અધિનિયમ હેઠળના ગુના, પોલીસ અધિકારના અને બિન જામીનપાત્ર રહેશે અને તેની તપાસ નાયબ પોલીસ અધીક્ષકથી ઉતરતા દરજ્જાના અધિકારી કરી શકશે નહિ.”.

સન
૧૯૭૪નો
૨ જો.

ઉદ્દેશો અને કારણો

ગુજરાત ધર્મ સ્વાતંત્ર્ય અધિનિયમ, ૨૦૦૩થી, પ્રલોભન, બળ અથવા ગેરરજૂઆત અથવા કોઈ બીજા કપટયુક્ત સાધનો મારફત કરાયેલા ધર્મપરિવર્તનની તજવીજ કરવા ધાર્યું છે. તેમ છતાં, સારી જીવનશૈલી, દૈવી કૃપાનો વાચદો કરીને અને ખોટા નામધારણથી ધર્મપરિવર્તનના બનાવો બનતા રહે છે. હાલમાં, ધર્મપરિવર્તનના હેતુ માટે સ્ત્રીઓને લગ્ન માટે લલચાવવાના બનાવો વધતા જાય છે.

વિધેયકની મહત્વની જોગવાઈઓ નીચે પ્રમાણે છે:

(૧) “સારી જીવનશૈલી, દૈવી કૃપા અથવા અન્યથા” એ શબ્દો દાખલ કરીને “લલચાવવું” ની વ્યાખ્યા સુધારવામાં આવી છે જેથી કરીને કોઈ વ્યક્તિને સારી જીવનશૈલીનો, દૈવી કૃપાનો અથવા અન્યથા વાચદો કરે તેવી વ્યક્તિને સદરહુ અધિનિયમની જોગવાઈઓ હેઠળ શિક્ષા કરી શકાય. “કપટયુક્ત સાધનો”ની વ્યાખ્યા પણ સુધારવા ધાર્યું છે. વિધેયકની કલમ ૨ થી તે માટે જોગવાઈ કરી છે.

(૨) લગ્ન કરીને અથવા કોઈ વ્યક્તિના લગ્ન કરાવીને અથવા કોઈ વ્યક્તિને લગ્ન કરવામાં મદદ કરીને કરાવાતા બળજબરીપૂર્વકના ધર્મપરિવર્તન પર પ્રતિબંધ મૂકવાનું પણ જરૂરી જણાયું છે. તદનુસાર સદરહુ અધિનિયમની કલમ ૩ સુધારવા ધાર્યું છે. વિધેયકની કલમ ૩ થી તે માટે જોગવાઈ કરી છે.

(૩) નવી કલમ ૩૬ દાખલ કરવા ધાર્યું છે જેથી કરીને આ અધિનિયમ હેઠળ કરેલા કોઈ ગુના માટે કોઈ વ્યક્તિ વિરૂદ્ધ, નારાજ થયેલ વ્યક્તિ, તેના માતાપિતા, ભાઈ, બહેન અથવા લોહીના સગપણથી, લગ્ન અથવા દત્તક વિધાનથી સગપણ ધરાવતી કોઈ અન્ય વ્યક્તિ, હક્કમત ધરાવતાં પોલીસ મથકમાં પ્રથમ માહિતી અહેવાલ (એફ. આઈ. આર.) દાખલ કરી શકશે. વિધેયકની કલમ ૪ થી તે માટે જોગવાઈ કરી છે.

(૪) વિદ્યમાન કલમ ૪ સુધારવા ધાર્યું છે જેથી કરીને જેનાથી ગુનો બનતો હોય તેવું કૃત્ય ખરેખર કરે તેવી કોઈ વ્યક્તિ ઉપરાંત, તેમાં નિર્દિષ્ટ કરેલી તેવી અમુક વ્યક્તિઓએ ગુનો કરવામાં ભાગ લીધો છે એમ ગણાશે અને જાણે કે તેણે સદરહુ અધિનિયમ હેઠળ ખરેખર સદરહુ ગુનો કર્યો હોય તેમ તેના પર આરોપ મૂકવામાં આવશે. વિધેયકની કલમ ૫ થી તે માટે જોગવાઈ કરી છે.

(૫) નવી કલમ ૪૬ થી, લગ્ન કરીને અથવા કોઈ વ્યક્તિના લગ્ન કરાવીને અથવા કોઈ વ્યક્તિને લગ્ન કરવામાં મદદ કરીને ધર્મ પરિવર્તનના એકમાત્ર હેતુના સંબંધમાં કલમ ૩ની જોગવાઈઓના ઉલ્લંઘન માટે શિક્ષાની જોગવાઈ કરી છે. વિધેયકની કલમ ૬ થી તે માટે જોગવાઈ કરી છે.

(૬) ગેરકાયદેસર ધર્મપરિવર્તન દ્વારા લગ્ન, સંસ્થા અને સંગઠને કરેલા ગુના અને સાબિતીનો બોજો જેવી અમુક બીજી જોગવાઈઓ પણ દાખલ કરવા ધાર્યું છે.

(૭) સદરહુ અધિનિયમની વિદ્યમાન કલમ ૭ પણ બદલવા ધાર્યું છે, જેથી કરીને ગુનાને પોલીસ અધિકારના અને બિન-જામીનપાત્ર બનાવી શકાય અને તેનાથી આવા ગુનાની તપાસ નાયબ પોલીસ અધીક્ષકથી ઉતરતા દરજ્જાના હોય તેવા અધિકારી કરી શકે નહિ એવી જોગવાઈ કરી શકાય.

આ વિધેયકથી ઉપર્યુક્ત ઉદ્દેશ સિદ્ધ કરવા સદરહુ અધિનિયમ સુધારવા ધાર્યું છે.

પ્રદીપસિંહ જાડેજા,

ધારાકીય સત્તા સોંપવાની ચાટી

આ વિધેયકમાં, નીચેની બાબતોના સંબંધમાં ધારાકીય સત્તાની સોંપણી માટે જોગવાઈ કરી છે:—

કલમ ૧.— આ કલમની પેટા-કલમ (૨)થી, રાજ્ય સરકારને, રાજપત્રમાં જાહેરનામાથી, અધિનિયમ જે તારીખે અમલમાં આવશે તે તારીખ નક્કી કરવાની સત્તા મળે છે.

ઉપર્યુક્ત ધારાકીય સત્તાની સોંપણી આવશ્યક અને સામાન્ય પ્રકારની છે.

તારીખ: ૨૫મી માર્ચ, ૨૦૨૧.

પ્રદીપસિંહ જડેજા.

ગુજરાતના રાજ્યપાલના હુકમથી અને તેમના નામે,

કે.એમ.લાલા,

ગાંધીનગર,

ગુજરાત સરકારના સચિવ,

તારીખ : ૨૫ મી માર્ચ, ૨૦૨૧.

વૈધાનિક અને સંસદીય બાબતોનો વિભાગ.

સરકારી મધ્યસ્થ મુદ્રણાલય, ગાંધીનગર.